

AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI.

GESLO: ZA VERO IN NAROD — ZA PRAVICO IN RESNICO — OD BOJA DO ZMAGE!

GLASILO S. K. DELAVSTVA — DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU — IN S. P. DR. SV. MOHORJA V CHICAGO.

STEV. (No.) 126.

CHICAGO, ILL., TOREK, 12. AVGUSTA — TUESDAY, AUGUST, 12, 1924.

LETNIK XXXIII.

Velik kat. dan na Eveleth-u, Minn.

(Izvirno.)
(Dalje.)

Dalje je Mr. Zalar povdaril, da se mu je iz Clevelanda očitalo, da se njemu spleča govoriti za K. S. K. J. Očitale se je duhovščini, da dela iz osebnih koristi za to Jednoto. Sedaj pa javno vprašam, ako se je tudi Fathru Šavsu, ki še nikdar ni imel slovenske župnije, ako je tudi on delal in sprožil misel za organiziranje K. S. K. J. radi osebnih koristi? Jaz menim da ne, kajti on nima in ni imel od tega nobenih koristi. On ni ustanovitelj K. S. K. J., da bi s tem svojo slovensko faro vzdržal, kakor se je to pokojnemu Rev. Šušteršiču očitalo. Prosim Father Šavs vstanite in povejte pred to maso, če ni res tako? Father Šavs je na poziv vstal in odgovoril: "Mr. Zalar prav govori." (Nakar je zagrmelo burno ploskanje po dvorani.)

Potem je govoril o podpora, katere je K. S. K. J. izplačala slovenskim delavcem članom K. S. K. J. v Ameriki v časih boleznih in nesreč. Posegel je tudi krepko v svojo besedo proti onim, ki našemu narodu kradejo versko prepričanje iz srca. Povdaril je da rdeči voditelji se kar topijo ljubezni po svojih listih, do trpina delavca, v resnici so pa vsi drugačni. Pojdite in vprašajte ga, naj vam pojasni kaj se pravi delati v krampom in lopato, pa boste videli, da vam ne bodo znali dati niti odgovora, ker s tem nikoli delali niso. Jaz nimam nič proti njihovim bratskim organizacijam, kajti vsaka bratska organizacija je dobra, dokler svoje obveznosti spolnuje. Sem pa odločno proti njihovi politiki, ki zavajajo naše ljudstvo na napačna pota s svojimi proti delavskimi idejami, ki slone na samem blufanju in slepomišljenju. Proti koncu govora je lepo pohvalil lokalna društva K. S. K. J., v Državi Minnesoti. Zlasti je čestital dr. sv. Cirila in Metoda iz Towerja, Minn., ki nosi števil. 4. in je eno izmed tistih prvih društev, ki je bilo ob zibelki naše K. S. K. J. (Njegovemu krasnemu govoru je občinstvo z največjim navdušenjem aplavdiralo.)

Nato je nastopilo zopet pevsko društvo. Nato je za predstavitev predstavil občinstvu Mr. Antona Grdina gl. predsednika K. S. K. J. Komaj je predstavitev izgovoril njegovo ime, že je zagrmelo burno ploskanje po dvorani, katerega kar ni hotelo biti konec. Med ploskanjem so se čuli tudi klici: Zivio Grdina! Mr. Grdina je bil menda rojen za govornika. Resno in svečano, kakor sam Abraham Lincoln je začel izvajati:

"G. predsednik, č. duhovniki in slavno občinstvo?"

"Minnesota s severozapadom je za nas Ameriške Slovence najdražja svetinja v naši zgodovini. Tukaj se naša zgodovina pričinja, tukaj se nahaja najstarejša slovenska naselbina v Kraitownu in pri sv. Štefanu. Tukaj so hodili že pred 90. leti naši slovenski misijonarji: Baraga, Pirc, Buh, Lavtizar in drugi

na pokopališču v Duluthu imamo dva naša pionirja, mučenika Rev. Lavtizarja in velezaslužnega Msgr. Buha. Ne daleč od Minnesote v Marquette, Mich. pa počivajo trije naši slovenski škofje: Baraga, Vertin in Mrak.

Kdorkoli bo hotel pisati zgodovino ameriških Slovencev, bo moral pri Vas v Minnesoti začeti, ker tu je tekla prva amer. slovenska zibelka. Ponosni bodite na svojo Minnesoto in na naše pionirje, katere spoštujete tudi Amerikanci. Ti naši pionirji so dosti pripomogli k napredku Vaše države, vaših miest, trgov in vasi. Ti naši misijonarji so zanesli največ kulture med tedanje tukajšnje prebivalce nevedne in neverne poganske Indijance. Še danes imate v neki indijanski naselbini ne daleč od Dulutha rojaka Slovenca, ki že nad 30 let opravlja to versko kulturno delo. Tamošnje ljudstvo Indijanci ga imajo za svojega očeta, to je naš rojak Rev. Simon Lampe indijanski misijonar.

Minnesota je središče tudi naše ameriške slovenske kulture. Tukaj na Towerju se je več let tiskal prvi ameriško-slovenski list "Amerikanski Slovenec" v St. Paulu je večina naših slov. duhovnikov dovršila svoje študije. Žal, da se število naših bogoslovcev vedno bolj krči. Stariši bi morali na to delovati. Mladino se mora dati in mladina se mora zanimati za duhovski stan. Ko bo enkrat zmanjkalo naših slovenskih duhovnikov, bo z njimi izumrla tudi naša ameriška Slovenija. Baš naši duhovniki so bili največji nositelji naše narodne zavesti in ideje. In tako so še vedno. Zidajo slovenske šole, še vedno delajo in skrbijo za izdajanje slovenskega časopisa in knjig, itd. Kjer ni slovenskih šol tam je slovensčina na slabem, ker se naša mladina prerada utopi v morju amerikanizma. In vendar je dobro, da človek razume več jezikov, saj zato tudi več velja.

Minnesota je največja država na svetu glede produkcije rude. Že okrog 40 let se z rudarstvom tukaj ubijajo tudi naši Slovenci. Po pravici rečeno, da je bilo že na milijone in milijone ton železne ter bakrene rude nakopanih s trdnimi delavnimi žuljavimi slovenskimi rokami. Minnesota je slovenskim rudarjem veliko dolžna, ker so jo baš njih žulji povzdignili do bogastva in napredka, s katerim je ovcenčana. Na tisoče žrtve kapitalizma, ponesrečenih slovenskih rudarjev počiva v minnesotski zemlji. Bodi jim blag spomin! (Med občinstvom je zagrmelo burno ploskanje v znak priznanja.)

(Dalje sledi.)

Philadelphia. — Dne 8. t. m. je napravil požar na poslopju Gorgas Pierrie Mnfg. Co. in sosednem poslopju en milijon dolarjev škode. Ena oseba je izgubila življenje in pet gasilcev je bilo ranjenih.

RAZNE VESTI.

Washington. — Od tukaj se je podala komisija v Meksiko, da uredi s tozadevno komisijo v Meksiki zahteve ameriških državljanov, oškodovanih vsled revolucij v Meksiki. Komisija ima prispevi v Meksiko City, 16. t. m.

Tokio. — 700 oseb je utonilo in 10.000 hiš je uničenih po poplavi na otoku Formosa, katera je povzročila veliko paniko med tamošnjimi prebivalci.

London. — Od tukaj poročajo, da je potres v Fergana v provinci Turkestana uničil 3.100 hiš, med razvalinami je našlo smrt 48 oseb. Na vas Hokrovskai, se je podsula zemlja, tako, da od 600 hiš so ostale le štiri nepoškodovane.

Carigrad. — Deževje je napravilo velikansko materialno škodo v Thrace, tudi veliko ljudi je izgubilo življenje. 200 hiš je pod vodo.

Waterloo, Ia. — Mrs. Marie Maharas 80 let stara, je svojega 6-letnega pastorka porinila v reko, kjer je utonil. Obdolžena je umora prve vrste.

Siox City. — Tukaj so suhaški agentje zaplenili množino žganja v vrednosti \$18.000 in aretirali štiri osebe.

Peoria, Ill. — Šestnajst leten sin Ted Shipmana v Peoria, bi se rad postavil z lepo obleko. Ker jo pa ni mogel kupiti, je udril v neko trgovino in si prisvojil zaželjeno. Ko pa oče o temu zve, ga dasi s težkim srcem pelje na policijo, kjer je moral priznati tatvino. Spuščen je bil pod \$3.000 varščine.

Stov City, Ia. — Ker ni mogel plačati \$1.000 kazni, ki mu je bila naložena radi prestopka prohibicijske postave, je moral G. C. Olive, oče 10-letnih otrok od 2 do 18 let starih, v šestmesečno ječo.

Chicago. — John Puhala bi bil rad dobil iz starega kraja svojo ženo in otroke. Ni pa pri vsem štedenju mogel skupaj spraviti zadostne svote za potovanje družine, kar ga je spravilo v obup, da si je prerezal z britvijo vrat. Prepeljali so ga takoj v bolnišnico, kjer nimajo upanja, da okreva.

Streator, Ill. — V okraju La Salle, so se zadnji čas zelo množili ropi in vlomi. Sedaj se jim je posrečilo zaslediti tri mlade ptičke, ki so bili tako galantni, da niso nikdar oropali delavca, ampak samo premožne ljudi. Največje veselje so imeli na parlorje mehke pijače. Vlome so priznali.

Hammond, Ind. — Stanley Petrowiak, se je s svojimi tremi prijatelji vozil v avto od Chicago Heights proti Calumet City. Med potjo se pa prevrnejo v graben. Petrowiak je bil na mestu mrtve, ostali trije so pa zadobili težke poškodbe.

Hammond, Ind. — Mrs. Ruth Dewolf, je zavžila v samomorilnem namenu strup, vsled tega ker je njeni soproj vložil tožbo za ločitev zakona. Njeno stanje je opasno.

ŠIRITE "A. S. IN EDINOST"

POTEK OBRAVNAVE MORILCEV ROBERT FRANKSA.

Leopoldova prijateljica se zavzame za Leopolda. — Dr. Harold S. Hulbert, je podal svojo izjavo v korist Leopoldu.

Kriminalno sodišče 9. avgusta. — Susana Lurie, intimna prijateljica Nathan Leopolda, se je zavzela za njega in ni hotela priti k obravnavi, kjer bi mogla pričati zoper Leopolda. Nahaja se v Milwaukee, od koder poročajo, da je v tako nervoznem stanju, da bi ji navzočnost pri obravnavi gotovo škodovala. To potrjuje zdravniško sričevalo, katero je predložil njen oče državnemu pravdniku. To sričevalo je podpisano od dr. D. E. Marksona iz Chicage.

Dr. Hulbert, kateri je tudi najeti zdravnik zagovornikov, je preiskal Leopolda ter pronašel zopet nekaj novih dokazov, na podlagi katerih skušajo kazni morilcev omiliti. Radi nečednega življenja je Leopold na gotovih organih podobnih 45-letnemu možu, da si je star šele 19 let. Dr. Hulbert, je tudi povdarjal v zagovor Leopolda, da ker je Leopold rekkel, da ni Boga in stori človek kakor mu je drago, ne da bi zato se smatral zločinca, se vidi, da ima nekaj nenormalnega v sebi in se ga ne mora tako soditi, kakor bi se sodilo normalnega v takem slučaju. — Pa naj kdo reče, da denar ne dela čudeže.

ROMANJE V CAREY O.

Prihodnji četrtek in petek na Veliki Šmaren, bosta dva slov. duhovnika na razpolago v Carey, O. za spoved. Ako bo mogoče bo tudi slovenska služba božja. Romarji naj pazijo na oznanilo v cerkvi kje bo služba božja. Tam bosta letos Very Rev. Dr. Hugo Bren, O. F. M. in Rev. J. Miklavčič. Kakor vsako leto, bo tudi letos poseben shod slov. romarjev kakor se bo oznanilo pri službi božji. Rev. J. Miklavčič bo najbrže ostal tam tudi za soboto in nedeljo, 16. in 17. avgusta.

Cerkveno predstojništvo oo. Frančiškanov v Carey je založilo tudi posebno slovensko molitveno knjižico v obliki brošure, kjer so molitve, ki se tam opravljajo. Dobe se te knjižice na božji poti, tam kjer se kupujejo božje potni spominki. Vprašajte za nje.

V Braziliji še ne bode miru.

Ko so se braziljski uporniki umaknili iz mesta Sao Paulo dne 28. julija, so izdali na ljudstvo manifest, v katerem pravijo, da so se umaknili iz mesta le za to, da rešijo mesto poškodovanja po bombardiranju zveznih čet in da se izognejo oboroženim demonstracijam inozemcev. V manifestu so tudi sporočili, da ustanovijo provizorično vlado v notranjosti države in da uredijo novo bojno črto.

Iz Jugoslavije.

PROTI NOŠENJU OROŽJA. — BORBA Z ARNAVTSKIMI ČETAMI. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Vendar ena pametna odredba.

Iz Beograda poročajo: Z ozirom na incidente, ki so se odigrali v raznih krajih se je ugotovilo, da so nosili orožje ljudje, ki za to nimajo dovoljenja, ali pa imeli orožje taki, ki očitno niso vredni zaupanja, izkazanega jim za izdajo orožnega lista, je notranji minister odredil strogo revizijo nošenja orožja. Veliki župani so pooblašeni, da pred vsem izvedejo v svojih okoliših kontrolo orožnih listov ter da v slučaju potrebe prepovedo ne le nošenje, temveč tudi posedost orožja. Proti onim, ki se jih bo zalotilo v neopravičeni posedosti orožja, se bo najstrožje postopalo.

Krvava borba z arnavtskimi četami.

Po poročilu, ki ga je prejel notranje ministrstvo iz Kosovske Mitrovice, je prišlo 14. m. m. pri selu Galica do krvavega spopada med našim vojaštvom in razbojniškimi pristajši poglavarja albanskih hajdukov Azembega. Azembeg je namreč prišel preko granice v naše selo Galica, da bi tu slavil pri Ahmedu, Aliji bajramsko svečanost. Vso pot od granice pa do Galice so arnavtske razbojnice svečanostno sprejemali. Pod konja na katerem je jezdil, so mu polagali preproge ter mu vsklikali "Dobrodošel naš car!" — Za taborišče Azembega je kmalu zagnal veliki župan v Kosovski Mitrovici, Janko Spasojevič, pa je odri ni 13. zvečer s komandantom artilerijskega polka Stojanovičem in komandantom infanterijskega polka Demičem, v spremstvu dveh bataljonov moštva in ene baterije proti taborišču Azembega. Ko so bile Galica in sosedne vasi od naših čet obkoljene, je poslal veliki župan Azembegu parlamenterja, da ga pozove naj se vda. Razbojnik pa so že iz daljave začeli streljati na odposlanca velikega župana, narkar se je vnela huda borba, ki je trajala ves dan in v kateri je padlo 15 orožnikov. 12 jih je bilo ranjenih. Od kačakov je ostalo mrtvih in ranjenih čez 200. Domneva se, da je ubit tudi četaš Azembeg, ker je na hišo, v kateri je on stanoval streljala tudi artilerija. Po drugih navedbah je skušal Azembeg ubežati, a je bila njegova četa s strojnico razpršena.

99-letni starček razbojnik. Živan Miljnovič, star 99 let, zelenih oči, še dobro ohranjen korenjak, je napravil v Neresnici v požarevačkem okraju več težkih razbojstev. Čim pa so mu bili orožniki za petami, se jim je znal spretno umakniti v gozdove, koder ga trajno zasledujejo.

Aretacija komunistov v Beogradu.

Beogradska policija je aretirala tajnika centralne organizacije transportnih delavcev Karoviča, urednika "Radnika" R. Jovanoviča in tajnika sindikata lesnih delavcev Mitiča. Protestno zborovanje

proti tem aretacijam je bilo zabranjeno.

Drago plačana pozabljenost.

V Poljčanah so ukradli Antonu Mlakarju, ki je pozabil v restavraciji, kjer je večerjal, svojo listnico nad 8000 dinarjev. Ko se je vrnil v gostilno, listnice ni bilo več. O tatu ni ne duha ne sluha.

Smrtna nesreča.

Franc Potokar v Višnji gori je vsled neprevidnega ravnanja z revolverjem ustrelil svojo sestro, soprogo trgovca Pugarterja. Nameril je browning-pištolo, o kateri je menil, da ni nabasana, na svojo sestro, ki ga je še posvarila, ter sprožil. Strel je zadel gospo Pungarterjevo, ki je bila takoj mrtva, v glavo. Pokojnica zapušča par mesecev staro dete.

Železniška nezgoda.

Na železniški progi med Beždanom in Belim Monastirrom v Bački je skočil vlak iz tira. Lokomotiva in več vagonov se je prevrnilo. Strojvodja in kurjač sta težko ranjena, več oseb pa lahko.

Gozdni požar.

Na otoku Braču je požar uničil ogromen kompleks — skoro polovico otoka. Škoda je ogromna in znaša več milijonov. Kako je požar nastal ni znano.

Usodna strela.

V Pančovu je ob priliki hude nevihte udarila strela v neko hišo. Šinila je skozi kuhinjo v sobo, v kateri se je nahajala gospodinja s svojim otročičem. Otroku se ni zgodilo ničesar, mati pa je oslepelela in oglušila. Neko drugo žensko je pa strela ubila.

Poroka na Triglavu.

Pretečni mesec se je vršila v kapeli vrh Triglava poroka zagrebškega veletržca Ivana Severja z gđc. Fina Kompletova, hčerko upokojenega poštnege uradnika v Gradcu.

DENARNE POŠILJATVE V JUGOSLAVIJO, ITALIJO, AVSTRIJO, ITD.

Naša banka ima svoje lastne zvezne pošto in zanesljivimi bankami v starem kraju in naše pošiljave dostavljene prejemniku na dom ali na zadnjo pošto točno in brez vsakega dodatka.

Naše cene za pošiljke v dinarjih in lirah so bile včeraj sledeče:

Skupno s poštnino:	
500 — Din	\$ 6.90
1.000 — Din	\$ 13.45
2.500 — Din	\$ 33.50
5.000 — Din	\$ 66.50
10.000 — Din	\$ 132.00

100 — Lir ..... \$ 5.20
200 — Lir ..... \$ 10.05
500 — Lir ..... \$ 24.25
1.000 — Lir ..... \$ 47.25
Pri pošiljstvih nad 10.000 Din. i nad 2.000 Lir poseben popust.

Ker se cena denarja čestokrat menja, dostikrat docela nepričakovno, je absolutno nemogoče določiti cene vnaprej. Zato se pošiljate na kažejo po cenah onega dne, ko se sprejmejo denar.

DOLARJE POŠILJAMO MI TUDI V JUGOSLAVIJO IN SICER PO POŠTI KAKOR TUDI BRZOJAVNO.

Vse pošiljate naslovite na—SLOVENSKO BANKO ZAKRAJŠEK & CEŠAREK 70—9th AVE, NEW YORK, CITY

AMERIKANSKI SLOVENE

Prvi in najstarejši slovenski katoliški list v Ameriki. Amerikanski Slovenec ustanovljen leta 1891. Edinost leta 1914.
The first and the oldest Slovenian Catholic Newspaper in America. Amerikanski Slovenec established 1891. Edinost 1914. Izhaja vsaki torek, sredo, četrtek in petek. — Issued every Tuesday, Wednesday, Thursday and Friday.
— PUBLISHED BY: —

Edinost Publishing Company
1849 — West 22nd Street, Chicago, Ill.
Telephone: Canal 0098.

Cene oglasov na zahtevo. Advertising rates on application.

NAROČNINA:	Za Zedinjene države za celo leto	\$4.00
	Za Zedinjene države za pol leta	\$2.00
	Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto	\$4.75
	Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta	\$2.50
SUBSCRIPTION:	For United States per year	\$4.00
	For United States per half year	\$2.00
	For Chicago, Canada and Europe per year	\$4.75
	For Chicago, Canada and Europe per half year	\$2.50

Entered as second class matter June 27, 1924, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Švigašvagar se zopet prilizuje.

Švigašvagarški liberalni list G. N. je te dni prinesel gorostasno samohvalo, ko je pisal:

"List G. N. je edini slov. list v Ameriki, ki že izza ustanovitve stoji na nepristranskem in nevtralnem stališču ter ni v službi nikogar..."

Če je G. N. kdaj prinesel kako netočno, jo je prinesel to pot. Zakaj ni je večje laži, kakor trditi, da je kameleonski Saksarjev list nepristranski!

Če bi bil G. N. nepristranski, bi ne bil začel prvega boja pri najstarejši slovenski podporni organizaciji, kakor ga je!

Če bi bil G. N. nepristranski in nevtralen, bi ne bil napadal tekom svojega obstanka kat. duhovščine, kakor je, in to na najbolj podel in umazan način!

Če bi bil G. N. nepristranski, bi ne bil pomagal kraljevašu Kristanu agitirati za milijonski fond, kakor je!

Če bi bil G. N. nepristranski, bi ne skočil, kakor izdajica iz tabora Slov. lige v tabor rdečih socialistov in se tam čez noč pridružil kraljevašu Kristanu, kateremu je pomagal nabrati 60 tisoč krvavo zasluženega denarja!

Če bi bil G. N. nepristranski, bi se ne bil pred časom zaletel v Marijino devištvo, kakor se je in zakar ga je naš list prijel!

Če bi bil G. N. nepristranski, bi ne utikal svojega nosu v vsako stvar in bi ne delal preprirov med Slovenci v Ameriki!

Ker se pa švigašvagarški G. N., ki nobenih principov ne značaja ne pozna tega nikdar držal ni, radi tega nima nobene pravice, da se imenuje, da je bil nepristranski v pretklosti, ker nikdar bil ni! Če to trdi, njegov redakter, ki je večkrat — če ne vedno — pod hudim vplivom alkohola, prav debelo laže in misli svoje čitatelje na novo nafarbat!

Kar se pa tiče njegovega utikanja v katoliško časopisje in njegovo tendenco mu pa kličemo: proč z umazanimi prsti!

Mi pri tem ponovno povdarjamo, da ravno ta švigašvagarški list je tisti, ki je za vso versko nemarnost med nami Slovenci v Ameriki največ odgovoren! Kajti ta list je delal vedno pod švigašvagarškim značajem. Odkriti protiverski listi so prišli pred narod taki, kakor so. Vi ste pa delali pod krinko, en dan ste pobarvani z rdečo farbo, drugi dan z liberalno in tretji dan ste se celo potuhnili kot zakrknjeni hinavci ter ste se postavljali celo za katoličanstvo — seveda zato, da ste lovili kaline, slepomišili in ribarili v kalnem! Povejte Vi pijani zgagarji okrog G. N. če ni bilo tako?! Odgovorite če ni tako?! Mi pa smo pripravljani Vam dokazati, da je bilo tako!

James Oliver Curwood:

KAZAN, VOLČJI PES.

(Kanadski roman.)

Kazan pa je medtem časom mislil na to, da se bo kmalu mogel osvetiti nad enim tistih ljudi, ki so ga tako dolgo držali v suženstvu. Počasi je korakal naprej skupaj z volkuljo Sivko in se vstavljal samo vsakih tri ali štiri sto yardov, da ponovi svoj klic.

Siva in skakajoča pošast, ki je prihajala od zadaj, se jima je pridružila. Sledila ji je druga, nato pa še ostale, z desne in leve. Klicu Kazanovemu je sledilo med zbranimi volkovi raznovrstno mrmanje hripavih glasov. Mala tolpa je polagoma rastlajin

čim več jih je bilo, tem hitreje so tekli. Štirje, šest, sedem, deset, štirinajst...

Tolpa, ki se je bila tako postavila, je dospela na odprt kraj, kjer so se nahajale sani. Veter je ostro bril. V tolpi so bile samo dorasle živali; volkulja Sivka je bila najmlajša med temi pogumnimi lovci in njen gobec ni zapustil Kazanove rame.

Tolpa je postala tiha. Čulo se je samo dihanje in mehki udarci nog na sneg. Volkovi so tekli zelo naglo, v tesno stisnjeni vrsti. In vedno jim je bil na čelu Kazan za dolžino skoka in ob njegovi

Vi ste s svojo švigašvagarško politiko doigrali. Do kraja izigrani se zopet prilizujete narodu nazaj — kar je pa zaman! Narod Vas pozna in ne da počene-ga ficka za Vaše neznačajno čvekanje. Okrog Vas se zbirajo samo še nekateri, in tudi ti vas bodo prej ali slej zapustili. Vaša barka se potaplja in dan vašega plačila prihaja. Narod spregleduje in že se sliši vsepovsod: ker nisi gorak ne mrzel te bom izpljunil iz svojih ust!

La Salle, Ill.

Pretekli teden to je, 1. avg. nas je pretresla pretružna vest da je angel smrti pretrgal nit življenja velespoštovan gosp. Vincenciji Komp, soprogi gosp. Math Komp-a st.

Omenjena, od vseh rojakov in drugorodcev v naselbini znana in jako čislana rojakinja je bolehalo že več let na hudi boleznii, vodenici, kar je pa nad vse voljno prenašala vselej vdana v voljo Božjo dokler je ni Bog rešil in jo poklical k sebi in rajsko veselje, kar gotovo vsi upamo.

Pokojna ga. Komp. je bila vzorna katoliška žena vneta za vse dobro, posebno pa za katoliško stvar.

Kot ena izmed najstarejših Slov. naseljenk tukaj, je velik storila za Slov. cerkev posebno za altarno društvo je bila jako vneta. Tudi vsem prejšnjim čč. sestram je bilo njeno blago srce vedno naklonjeno in jim je pomagala kar je bilo treba in česar ni sama zmogla se je potrudila in nakolektala pri svojih prijateljih.

Tudi Slov. mladina se je je bode vedela za vedno spominjati kajti bila je botra več kot sto otrokom bodisi pri sv. krstu ali sv. birmi.

Bila je tudi botra ob času blagoslovljenja zastave tukajšnjega dr. Sv. Ane K. S. K. J.

Bila je ljudomilega, veselega, značaja, gostoljubna blagega srca, v resnici zlata duša ter zvesta in vdana žena svojemu dragemu soprogu Zato tako težko občutimo vsi to prebridko izgubo prerano umrle ga. Kompove.

Oh koliko bi še bila lahko dobrega storila!!!

Toda, Bogu se je tako, dopadlo — in ker je bila mera dobrih del že polna, zato jo je poklical k sebi po plačilo. Pogreb se je vršil v nedeljo 3. avg. in vdeležba pri pogrebu je bila ogromna. Tako velike vdeležbe se še ne pomni pri nobenemu Slov. pogrebu tukaj. Vdeležba je bila velika tako od Slovencev kakor tudi drugorodcev.

Kako pa tudi ne? Vsak se je prizadeval da ji izkaže zadnjo čast; ker vsak jo je imel zapisano v hvaležnem spominu, — kajti njeno življenje so, kakor biseri dičila dobra dela.

Društvo Sv. Ane K. S. K. J. je tudi vse hvalevredno izkazalo čast pokojnici.

Članice so jej kupile prekrasni venec se vdeležile pogreba, ter napravile častni špalir ob krsti.

Pogrebno pridigo je imel č. g. Wen. Šolar, O. S. B. profesor iz St. Bede college-a Peru, Ill.

Pokopana je bila na St. Vincent pokopališču, kjer čaka angelove trombe glas.

Bog ji daj večno luč, mir in pokoj!!! Zato, se jo spominjajmo večkrat v molitvi!

Zalostnemu soprogu pa izrekamo globoko sožalje!

Soudan, Minn.

Prav je in spodobi se, da se časti prave in velike može in da se včasih tudi javno zahvali in se jim da priznanje za njih delo in trud. Takih mož, ki žrtvujejo čas in denar v blagor svojemu bližnjemu in se trudijo in prizadevajo za časno in večno srečo svojega naroda, so vredni vse časti.

Dne 20. julija je bil slovenski katoliški shod na Evelethu, Minn., za Slovence v severni Minnesoti, kateri je nepričakovano lepo mirno in krasno vspel. Ta shod je pokazal, da ni nič zgubljenega, da je tudi tukaj v Minnesoti večina našega slovenskega ljudstva trdno za pravico in resnico in, da se ne sramuje javno pokazati, da je to kar je, namreč: dober veren katoliški Slovenec. Naš narod še drži najdražjo svetinjo sv. vero, katero je prejel od svojih starišev in jo hoče ohraniti tudi za naprej, če tudi v najhujšo jezo naših verskih nasprotnikov in takih, ki so versko zaslepljeni po ničvrednem časopisju; no hvala Bogu, da takih ni mnogo, ker tukaj so bili javno pozvani, da naj pridejo in se pokažejo, pa ni bilo nobenega, nobeden ni imel toliko poguma, da bi se javno pokazal, zbal so se in se poskrili kakor zajčki.

Narod je dober, samo včasih je treba podregati, da se prebudimo iz navideznega spanja in da javno pokažemo, da še nekaj veljamo. Ali za tako dreganje je pa treba sposobnih mož in hvala Bogu mi jih imamo. Eden takih je gotovo naš glavni predsednik K. S. K. Jednota, naš sobrat Mr. Anton Grdina, kateri je krepko in nevstrašno začel prirejati katoliške shode, v probudo in spodbudo verskega življenja med nami Slo-

dvigalo iz snega. Toda preden se dosegli svoj cilj, so se bile sani ustavile in nenadoma so se začeli kazati drug za drugim ognjeni jeziki, ki se jih je Kazan tako zelo bal in ki so spuščali žvižgaje v zrak pikajoče čebele smrti.

Vsvoji blaznosti moritve pa se Kazan ni dal ostrašiti in niti on, niti njegovi bratje niso odnehali.

Čebele smrti pa so priletavale, prva, druga, tretja, četrta, peta in hitele mimo kot blisk. Trije volkovi so se že bili zvalili na sneg in ostali so se umaknili na desno in levo. Druga kroglja človeka, ki je streljal, je bila v temi oplazila Kazana od glave do repa in mu ruvala dlake na svojem potu. Pri zadnjem strelu pa je začutil pekočo stvar, ki se mu je zasadila v ramo globo-

venci tukaj v Ameriki, kakor tudi razširjanje in procvit K. S. K. Jednote. Tako je prav, le krepko tako naprej, ker vsaki pametni in zavedni Slovenec to odobrava in je z Vami.

Le škoda, da se ni kaj takega začelo že preje, najmanj pred 15-timi leti, ker potem bi ne bili imeli tak vspeh razni koritarji s svojim brezverskim umazanim časopisjem, ker narod bi ne bil zapeljan, videl bi kje je resnica in kje — laž. Narod bi se ne bil odtujil cerkvi in spolnovanju verskih dolžnosti in tudi K. S. K. Jednota bi bila lahko enkrat tako močna kakor je. Narod je bil zapeljan po "frdirbanih" študentkih, ki so mazali po brezverskemu časopisju in slepili ljudi, ki niso poslušali svojih pravih voditeljev — katoliških duhovnikov.

Taki shodi so prepotrebni, da vsi kateri so dobri skupno nastopijo in skupno protestirajo in se skupno navdušujejo za sveto stvar za narodno svetinjo, za katero so se že naši dedje in pradedje borili in zanjo trpeli skozi tristo let ko so odbijali srdite napade divjih Turkov in tako rešili zapadno kulturo. Čez petdesetkrat so bile slovenske pokrajine poteptane in požgane od divjakov, a z božjo voljo narod naš stoji in je ostal zvest veri svojih očetov in svojih mater do današnjih dni. Sedaj naj pa mi ameriški Slovenci vržemo to svetinjo med staro šaro? "Ne — in tisočkrat ne to se ne sme zgoditi in se tudi ne bo zgodilo in to je če se še tako brezversko časopisje zaganja v našo trdnjavo in če še tako okoli teh mlakuž žabe raglajo in se ščurki in druga nesnaga pase in se jezijo, njim bo odzvonilo, narod bo pa šel mirno naprej svojo pot, katero mu kažejo njih voditelji.

Zatoraj srčna hvala vrlim evelethčanom, ki so ta shod priredili, kakor tudi vsem govornikom za njih krasne spodbujajoče govore, še enkrat srčna hvala vsem.

Z Bogom!

Josip Oblak.

HIMEN.

Poročila se je Miss Mimmie Kostelc iz Rockdale, Ill., hči naše tamkajšnje lokalne zastopnice Mrs. Kostelc z Mr. Tom. Barney iz Joliet. Novoporočencema najiskrenejša častitke!

DOPISNIKI ZAPOMNITE SI TO!

Dopisi, naznanila in razna poročila morajo biti v uredništvu najkasneje dan in pol pred dnevom, ko je list datiran. Za zadnjo številko v tednu morajo biti v naših rokah do srede popoldne drugače je prepozno. Naznanila za naveditve pošljite vedno kak teden preje in ne ravno zadnji dan; kajti čestokrat zakasni tudi pošta in naznanilo izostane. Geslo v tem oziru bo: **boljše par dni prej, kot prepozno!**

Uredništvo.

Uredništvo. Poročila se je Miss Mimmie Kostelc iz Rockdale, Ill., hči naše tamkajšnje lokalne zastopnice Mrs. Kostelc z Mr. Tom. Barney iz Joliet. Novoporočencema najiskrenejša častitke!

Clevelandski "napredni" urednik, ki bi rad videl, da bi djali Lenina na predsedniško listo, da bi zamogel delati reklamo za njega boleha na živcih. Ta kronična bolezen ga je dovedla, da je prezadnji teden nerodno in prav po otročje zabavljajl čez A. D. ki mu je resnico povedala v brk. Zadnji teden ga je vzmernil pa naš članek. "Vatro" je zagrabil v njegovem srcu in revček je v jako opasnem stanju. Treba ga bo izročiti doktor Žavbi da ga pozdravi, sicer revež ne bo mogel seštetiti, koliko novih naročnikov mu je prinesla zadnja kampanja. Bajje jih je od sile in bati se je, da bo letos še veliko pomankanje Fordov, ker vsak jih prinese toliko, da je opravičen do Forda.

Konvencija socialistov v Clevelandu je imenitno izpadla. Po nerodnih socialistih še celo milwauska Slovenija krepko mlati, ki je po prepričanju njih ožja sorodnica, in jih opisuje kot ljudi brez značaja. Kaj naj o njih rečemo še le mi?!

"G. N." se pred slovensko javnostjo liže in pravi, da je on edini list, ki je hodil nepristransko pot. Njegovo nepristransko stališče in njegov značaj sta podobna značaju potepnega psa, ki služi vsakemu, ki mimo njega "privandura".

Na Lawndale bo prišel te dni velik svetovni cirkus. Ob tej priliki bo prirejen tudi socialistični shod. Molek bo debatiral z velikim šimpanzom in mu bo skušal dokazati, da je z njim v sorodu. Če mu bo kaj pri tem v roke segel bom poročal potem, ker bom nato dobro pazil.

Proti Zafrknikovem terorizmu pa nekaj vre. Tam v Clevelandu stvar radi volitev, kar noče zaspati. Kakor stvar zgloda bodo Zafrkniku še lasje siveli...

Kdor je izobražen in dober katoličan, sta tat in ropar slaba in nizkotna, da bi mu ukradla ozir. oropala njegove misli.

Ako imaš opravka z mokrem blagom, bodeš naposled sam moker postal.

Vprašajte se vi puhloglavci in brezverci, če ste vi tiste vrste ljudi, katerih se otroci in moralni ljudje strašijo ter pesi bežijo pred vami. Odgovor je lahek: Da!

"Zdrav" Gospodov vinogradnik vedno skuša svoje sosede — vinogradnike presaditi v svoj vinograd. Solnce božje milosti je vedno pripravljeno sijati na nje.

vito v kožuho vino. Njegovi zobje so se zadržali v debelo dlako.

Tu pa je začul glas, ki je bil tako nežen, da se je kar stresel. To je bil njen glas! Vse mišice njegovega telesa so otrpnile in stal je kot okamenel.

Obenem se je pa medvedji kožuh dvignil in v mesečnem svitu, v razpršeni zvezdni svetlobi, je zapazil njo, ki je govorila.

Zmotil se je bil. To ni bila ona. Toda glas je bil njenemu popolnoma sličen. Toda v bele obrazu ženske, ki je bila tu, v očeh, ki so telele kot žrjavica, je bilo nekaj kot skrivnostna podoba nje, ki jo je bil imel tako rad. In ta tresočča se postava je pritiskala na prsi drugo, manjše bitje, ki je spuščalo čudne, tresočče glaso-

V NEDELJO POPOLDNE.

TEDENSKI KOLEDAR.

10. po bink. — O farizeju in cestinar. Luk. 18.
17. Nedelja — Hijacint, spoz. Liberat. muč.
18. Ponedeljek — Agapit, m. Helena, kraljica.
19. Torek — Ludovik Tolet, škof.
20. Sreda — Bernard. opat.
21. Četrtek — Ivan Frančiška, vdova.
22. Petek — Timotej in tovariši, muš.
23. Sobota — Filip Ben., spoz.

J. M. S. PAMET IN VERA.

2. Prijatelj življenja. (Dalje.)

To, kar so zapisali, se je godilo očitno, pred neštevilno množico vsakega naroda, vseh stanov, in ne v kakem skritem kotu zemlje, marveč v Jeruzalemu, glavnem mestu Judeje. Tu so se pa srečavali judovski pismouki in duhovni, rimski vojaki in oblastniki, sirski in egiptovski trgovci. Vse to se je godilo v času, ko je dosegla rimska država vrhunec svoje slave in mogočnosti. Grški jezik in omika sta tedaj vladala po vsem vshodu. Svet v tem času ni bil lahkoveren, marveč skrajno brezveren in dvomljiv. Kako bi bila pač mogla predreti laž, katero bi bil lahko zavrnil ves svet? A ni bilo tako, marveč že ob prvi Petrovi pridigi je sprejelo do 3000 Judov Jezusov nauk. In to število je raslo od dne do dne. Vsi ti verniki so pa sami slišali ali videli, kar so pripovedovali evangelisti, ali pa so bili vsaj po svojih stariših poučeni o tem.

Ko bi bili evangelisti pisali kaj neresničnega, bi ti gotovo ne bili sprejeli njihovega

nauka, marveč bi jim bili zaklicali: "Vi ste lažniki! Kje so oni bolniki, katere je — kakor pravite — ozdravil Jezus in to pred nedavnim časom? Mi bi pač morali kaj vedeti o tem! Kje so oni, katere je od mrtvih obudil? Pokažite nam le jednega — onih 400 ali 5000, katere je nasltil v puščavi! Noben človek ne ve kaj o onih čudežih!" A ni ga, bilo, ki bi bil kaj takega očital evangelistom in apostolom. Tudi največji nasprotniki so priznavali te čudeže, dasi so jih po svoje razlagali. Celotni zbor judovski jih je priznal in le to zapovedal apostolom, da naj molče o njih. "Mar vam nisimo zapovedali, da v prihodnje ne govorite več o Jezusu," so jim rekli. A neustrašeno jim odvrnejo apostoli: "Kako bi mogli molčati o tem, kar smo videli in slišali?" — Se za časa cesarja Hadrijana (1. 117. do 138. po Kr.) je pričel učencev apostolov Kvadrat o čudežih ter rekel pogonom, da živi še več onih, katere je Jezus ozdravil, celo nekateri katere je obudil od mrtvih. (Evzeb. Cerkv. zgod. IV. 3.)

In če bi bil molčal tudi ves svet, ne bili bi molčali apostoli. Nobene reči Gospod apostolom ni toliko priporočal, kakor da naj pazijo na jim izročeno čredo, da naj jo varujejo zapeljivcev. Evangelije so pa brali verniki pri božji službi, kakor nam pričuje sv. Irenej. Mar bi bili apostoli po tolikih opominih to dopustili, ako bi bili evangeliji heresnični? — Priznati moramo torej, da so evangelisti morali pisati le resnico, ker sicer bi jih bil ves svet postavil na laž. — Ako še pristavim, da imamo štiri evangelije, ki se v glavnih stvari popolnoma vjemajo,

mora nam pač izginiti vsak dvom. Nekateri se sicer radi sklicujejo na razna nasprotja v evangelijih, ali ta nasprotja so le navidezna. Tako n. pr. jeden evangelistov pripoveduje kako postransko okolnost, omenja kako osebo ali kak dogodek, o katerem drugi molči. Ali taka nasprotja nam še le prav potrjujejo resničnost evangelijev, ker nas uče, da so evangelisti pisali vsak zase, neodvisni eden od drugega. Ako bi bili hoteli slepariti, bi se bili zmenili in pazili, da bi se bila njihova poročila vjemala tudi v najmanjših postranskih rečeh. — Istotako pričajo za resničnost evangelijev takozvani "zakotni" ali "neprištni" evangeliji, katere so spisali krivoverci, da bi z njimi utemeljevali svoje nauke. Kako bi pa mogli govoriti o 'zakotnih' evangelijih, ko bi pravih ne bilo?

4. Priznam, porečeš, da so evangelisti mogli, hoteli, da celo morali pisati resnico; ali kaj pa, če so bili evangeliji pozneje popačeni? Tudi to je nemogoče. — Ako bi bili popačeni, bi jih moral kdo popačiti v prvem času po Kristusovi smrti, ali pozneje. V prvem času je bilo to nemogoče, kakor smo že prej videli, ker so še živeli oni, ki so videli in slišali to, kar so pripovedovali evangeliji, ker so še živeli apostoli. Nemogoče je bilo to tudi pozneje. Čim bolj se je širil nauk Jezusov in množilo število vernikov, tembolj so se množili tudi prepisi evangelijev, ker so hoteli kristjani imeti prepise svetih knjig. Že najstarejši cerkveni pisatelji, Origen, Tertulijan in sv. Hieronim nam poročajo, da so bili prepisi sv. evangelija že takrat razširjeni po vsem svetu. Cesar Dijoklecijan je zaukazal, naj se požgo vsi spisi kristjanov. A kljub temu se število prepisov ni zmanjšalo, marveč se je še pomnožilo. Verniki so raje dali življenje, kot da bi bili izročili svete knjige priganjalcem. V sredi 2. stoletja,

nekako 60 let po smrti sv. apostola Janeza, so prelagatelji preložili evangelije že v sirski in latinski jezik; v 3. stoletju v koptiški; v 4. stoletju v gotški jezik.

Kdor bi bil hotel popačiti sv. pismo, bi bil moral prehoditi ves svet, popraviti vse prepise in prestave. Da, popraviti bi moral celo spomin vernikov, ker so se ti na pamet naučili nauke in dogodke sv. evangelija, ker so go vedno brali in poslušali. Popraviti bi moral vse spise cerkvenih očetov in pisateljev, ki evangelij vedno navajajo. Ko bi se tudi danes izgubil ves evangelij, ga vnovič lahko sestavimo iz spisov teh cerkvenih pisateljev. —

POPRAVEK.

V opisovanju kat. shoda na Evelethu, Minn. je poročevallec napravil neljubo pomoto, ko je poročal, da Mr. Geo. Brinc namerava pristopiti h K. S. K. J. Mr. Geo. Brinc je že davno član K. S. K. J. kar naj čitatelji blagovolijo vzeti na znanje.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Cenjenim naročnikom, blagim dobrotnikom in vsem rojakom po državi Minnesota, kot tudi po državi Michigan naznanjamo, da jih bo te dni obiskal naš potovalni zastopnik Mr. Frank Kurnik, ki je pooblaščen pobirati naročnino za list Amerikanski Slovenec in Edinost, Ave Maria in St. Francis, kakor tudi druga naročila, ki so v zvezi z našim podjetjem.

Mr. Kurnik se trudi, da razširi dober katoliški tisek. Rokjaki podpirajte ga pri tem njegovem delu. Pojdite mu na roko, ker trudi se za dobro stvar. Nagovarjajte svoje sosede, prijatelje in znance, da se bo tako dobro časopisje zaneslo v vsako slovensko hišo. Mr. Kurnika vsem najtopleje priporočamo! Uprava A. S. in Ed. in Ave Maria.

Na obrežju Vermiljskega jezera

(Dalje.)

Ljudje so se pa v tem času zopet postavili in razvila se je zopet lepa parada po ulici, ki se je pomikala med godbo in pritrkavanjem zvonov v veliko Recreation halo, kjer so vse udeležence prav prijazno sprejele postrežljive kuharice in nam ponujale raznih sladkih in kislih zdravil za naše nemirne želodce. Še mene, čeravno nisem prišel v paradu, so prijazno povabile k mizi in mi ponudile vsakovrstnih dobrih reči. Bil sem celo tako srečen, da sem prvi dobil velik kos domače potice, na katero sem planil kakor lačni volk. So menda kuharice že vedele, da mi posebno potica diši in da sem se je že pred shodom veselil. Pričakovale so pa tudi hvale, katero jim hitro zdajle dam s tem, da rečem, da je ni jedi čez potico, ki jo znajo peči le naše slovenske žene. Vso priznanje Vam! Obeda se je udeležil tudi sam Duluthski škof Rt. Rev. T. McNicholas z vso navzočo duhovščino. Med obedom so igrali domači fantje in deklice na glasovir in popevali razne slovenske pesmi tako lepo, da se je sam g. škof čudil, kako je to mogoče tukaj rojeni mladini.

Le prehitro je potekel čas obeda in jaz bi še najraje spravljal okusno potico pod streho, a moral sem se tudi ja zločiti, ker sem se bal, da bi bil sam ostal v velikem prostoru in bi me še kdo ven izgnal. Jaz sem le bolj skrivaje vse opazoval, očitno pa je del in se gostil. Saj veste g. urednik, kako se godi gostu, ki ni posebno povabljen in še povrhu vse rad vidi in počenča.

Približala se je druga ura popoldan in treba je bilo zopet na skrivaj v Auditorium. A tu je bilo ložje. Veliki Auditorium je bil že pred drugo uro napolnjen do zadnjega

kota. In jaz sem se nemoteno prerival in se vsedel, — ali si mislite g. urednik kje? Ravno zadaj za znanim "popotnikom," ki me pa k sreči ni opazil. Drugače bi se bila mogoče pograbila. Jezzen sem bil na njega, ko je včasih kako neslano opombo napravil svojemu tovarišu.

Hitro po drugi uri so začeli prihajati razni govorniki, med njimi tudi Duluthski g. škof in duhovščina. Ko so bili vsi govorniki zavzeli sedeže na odru, je stopila lepo oblečena deklica Frančiška Zakrajšek, hčerka dobre tukajšnje družine Antona in Frančiške Zakrajšek, kakor sem pozneje izvedel ter je v kratkih, navdušenih besedah pozdravila v angleškem jeziku, preč. g. škofa, mestnega župana, mestnega sodnika in druge navzoče goste na odru. Njej je sledila zopet deklica, Johanna Kastelec, hčerka dobro znane družine Johana in Johanne Kastelec, kakor so mi pozneje pravili, ki je navzoče goste pozdravila v lepi slovenščini. Nato je prišel mali deček na oder, a pri najboljši volji ne vem, kaj je govoril. Pravili so mi, da je bil to sin tajnika domačega društva sv. Cirila in Metoda.

(Dalje sledi.)

Ako hočeš svoj dober cilj doseči, moraš samega sebe priganjati.

J. KOSMACH

1804 W. 22nd St. Chicago. 111
Rokjacom se priporočam pri nakupu raznih
BARV, VARNIŠEV, ŽELEZ
IA, KLJUČAVNIC IN
STEKLA.

Najboljše delo, najnižje cene.
Prevzamem barvanje hiš zunaj
in znotraj. Pokladam
papir.

Naznanilo in Zahvala.

Žalostnega srca naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem širom Amerike in onstran morja, da mi je umrla moja žena,

VINCENCIJA KOMP

stara 55 let. Po dolgi hudi 7 let trajajoči bolezni za vodenico, je v Gospodu zaspala 1. avg. 1924., prevedena pogostokrat s svetimi zakramenti. Pokojnica je bila članica dr. sv. Barbare, štev. 3, J. S. K. J.

Pogreb se je vršil 3. avg. ob 3. popoldne iz hiše žalosti v cerkev sv. Jožefa in od tam na Irsko pokopališče sv. Vincencija. Poleg domačega g. župnika Rev. Edw. Grobusch-a, je prisostvoval tudi čast. slov. duhovnik Rev. Šolar Vencel. O. S. B.

Za nepričakovano in presenečeno ogromno udeležbo pogreba ranjke, ne morem najti dovolj hvaležnih izrazov v zahvalo vsem udeležencem, dobrotnikom in sočutnikom in za pomoč za časa dolgoletne bolezni in ob smrtni uri rajnce. Vsa čast in zahvala g. žup. Edw. Grobusch-u, za pogosto obiskovanje, tolažbo in podelitve sv. zakramentov v bolezni in smrtni uri rajnce.

Največja zahvala blagemu g. Vencel Šolar, O. S. B. za obiske v bolezni, udeležbo pogreba in v srce ganljivi govor v cerkvi polni občinstva, ob rakvi rajnce.

Srčna Vam zahvala vsem številnim darovalcem cvetlic, vencev, kakor: Dr. sv. Barbare, štev. 3, J. S. K. J., za krasni venec; dr. sv. Ane (žensko) K. S. K. J. čegar društ. je bila rajnka botra zastave, katere je bila razvita ob rakvi rajnce, hvala za krasni venec in članicam, ki so se udeležile z regalijami. Nimam dovolj izrazov se zahvaliti blagi družini Mr. F. & A. Bruder (starejši) za številne pogoste obiske v hiši in spremstva v bolnišnice v dolgih letih, za vsako pomoč vsaki čas in zadnje za dragocene cvetlice, položene na rakev rajnce.

Dalje, srčna zahvala druž. M. F. Kobal za krasni venec, kakor druž. J. & M. Šlogar za krasni venec.

Drugi darovalci, ožji sorodniki.

Srčna Vam hvala vsem številnim udeležencem pogreba; s tem ste pokazali še vedno sočutje in naklonjenost, kakor ste jo imeli pred leti do rajnce in mene. Pokazali ste, da Vaša srca niso zakrknjena, da ob uri žalosti in resnobe so še vedno mehka in sočutna. Kdor se čuti osamelega in pozabnega leta, — ob uri največje žalosti in otožnosti, — pa naenkrat stoteri priskočijo in sočustvujejo z prizadetim, — ta ve in čuti kako blagodejno vpliva na človeka. Torej srčna Vam nepozabna zahvala za Vaše simpatije do rajnce in mene. Hvala Vam vsem in vsakemu posebej, — Bog Vam plačaj!

Ti pa draga, nikdar mi pozabljenka žena, ki si mi bila spremljevalka celih 28 let, ki so hitro potekla brez prepira, kakor 28 tednov, Tebi se imam zahvaliti — poleg moje dobre mamice, ki že zdavnej v grobu spi, — da sem ostal to, kar sem. Odšla si k Vsegamogočnemu, po svoje zaslužno plačilo — kateremu si vedno udano in tiho služila in voljno prenašala mučne bolečine dolgih let. Odšla si pred mano, da pri Bogu prosiš za svidenje nad zvezdami, kakor sv. Križ nam govori. —

ŽALUJOČI OSTALI:.

Mat. Komp, soprog; Veronika Kapš, nečakinja; Vincenc Maček, brat; Alojzija Maček, svakinja; Marija Culjan, svakinja; Anton Maček, nečak in žena Barbara.

V LA SALLE, ILL., dne 6. avgusta 1924.

PEGAM IN LAMBERGAR

POVEST.

Spisal Dr. Fr. Detela.

"Da bi me branila, kaj ne, teta?" je dejal Gregor in jo poljubil na zgubančeno čelo. "Zdaj pa še reci, da imaš pravo vero, ki meni, da me tukaj Bog lahko varuje, ko mu ti pomagaš; v tujem kraju pa ne: Oh, kako boš gorela v vica!"

"Oh, da bi le prišla v vice," se je smejala ona s solznimi očmi in mu potisnila skrivaj citre med prtljago.

Lenka se je pa tudi poslavljala od Mihe in mu zavijala rzanega živeža v vrečo. "Miha, da ne pozabiš Boga," je dejala, "ali pa mene. Z ženskami se mi ne pečaj, ko imaš doma nevesto. — In, Miha," je dostavila tiho, "v boju se nič nikar naprej ne sili! Kaj tebi mar ta prepir? Naj se ruje gospoda; mi nimamo nič dobička pri vsem tem." Miha pa se je držal čemerno in jo je komaj poslušal, ker so mu rojile zopet hude misli po glavi.

"Lenka!" je dejal, ko je lezel na konja, "Čurnovega pusti pri miru; če ne, gorje ti!" in pokazal ji je pest.

Krištof je zasedel konja, da spremi brata, ki je še objemal mater in sestro, in odjezdili so. Gregor je pomignil teta, ki je gledala za njim; Janez pa je moško zavriskal, ko je jezdil mimo domače hiše, kjer so bila vsa okna polna; a ozrl se ni nikamor, češ, naj poskusijo, kaj se pravi brez nje-ga biti.

II.

Pojdem čez tri gore
V zgornje jaz Štajerje,
Kjer od veselja se
Joka moje dekle,
Kadar zagleda me.

N. ps.

Nekoliko dni pozneje je jezdil Gregor s svojimi tovariši od Savinjske doline proti Gornjemu gradu. Vrhovi gora so se svetili v zlatih žarkih jutranjega solca, po dolinah pa je še ležala gosta megla. Drevje je poganjalo mlado zelenje, in zvončki in trobentice so belile in rumenile vlažna tla. Visoko pod nebom pa je žvrgolel škrljanec in vnel krilate pevce, ki so se mu oglašali iz visokega bukovja.

"Krasen dan," je izpregovoril kakor sam zase Gregor.

"Strašansko!" je zagodrnjal sam zase bradati Jernej in potegnul z roko po mokrih okovih. "Železje bo rjavelo od megle, in za usnje ni hujšega od rose."

"Oh, Jernej," se je zasmel Gregor, "kak pust človek si ti! Če jezdimo čez dan, te peče solnce, zvečer si zaspan in zjutraj ti rosa ni po volji. Poglej okrog sebe, kako je

vse veselo in praznično! Vidiš, zdaj se je razkadila megla; kakašna lepa dolina se odpira pod nami! Kakšni travniki in njive in gozdi! O, tu mora biti še divjačina! Videl boš, kako prijetno bomo živeli pri patrih v Gornjem gradu."

"Kajpada!" je odgovoril oni slabovoljen. "Čuda, da nam že ne gredo z banderi in godbo napreti. Ali ga vidi-te kmeta, kako zapira vrata pred nami, kakor da bi bil zagledal živega vraga?"

"Kaj bi se ne bal, ko se držiš ti tako grdo!" je dejal Gregor in zavil s konjem proti koči in klical: "Oče, oče, kod moramo jezdit v Gornji grad in koliko imamo še do tja?" Prijezdili so bili namreč do razpotja. — Glasu ni bilo nobenega. "Ne bojte se dobrih ljudi," je klical mladenič; a zastoj. Jernej pa se je muzal.

"Pa so vendar ljudje doma," je trdil Miha. "Poglej, Jernej, tam skozi luknjo so se zasvetile oči."

"Počakajte, jaz vam pokažem, kako smo časi iztrkavali polhe iz gabra," je dejal Jernej, izvlekel kresilo, položil gobo na kamen in počel kresati, da so se utrinjale iskre.

"Stoj, Jernej; hajdimo naprej!" je zavpil Gregor in urno obrnil konja na levo pot. Z godrnjanjem je odjezdil Jernej, ko so se že odpirale duri in se je ozrl plah obraz za jezdec.

"Priklical sem ga vendar," se je ponašal Jernej; Gregor pa je zabíčeval, da se mora lepo ravnati z ljudmi.

"To se lahko reče," je ugovarjal oni! "a hudo je, če ne dobi človek izlepa ne piti, ne jesti."

"In cesarski človek!" je dodal Janez.

"Ti govoriš kakor Salomon, Janez," ga je pohvalil Jernej, "dasi bi te imel za butca marsikdo, ki te pogleda po vrhu. Togota grabi človeka, ki pride v imenu presvetlega cesarja v te zapuščene kraje in ga tako sprejemajo Celjanje. Kaj moremo mi in naš cesar za to, da jim je v Belem gradu grofa Urha vrag vzela! Zdaj pridejo vsaj pod pošteno vlado in veseliti bi se morali. Bodemo jih učili kojih molitvic, Boga mi!"

Tako je modroval Jernej, Gregor pa je prepustil konju vaje in jezdil zamišlen skoz temni log. Dolgčas mu je bilo po domu in jel je tiho peti konjiško pesmico. Takoj so se oglašili tovariši, in krepko se je razlegalo po pogorju:

V rosin megli še leži
Hrib in dol teman,
Že pod okencem stoji
Konjič osedlan.
Brašno, mamica, povij,
In ne jokaj mi!

Kaj rezgačeš, konjič moj!
Nismo še doma;
Še med ljubo in meno
Šedem je gora.
Nič se, ljuba, mi ne boj,
Če me ni nocoj!

Postelje pa, tratica,
Ti postlala si;
Greje srca mladega
Te rudeča kri.
Oj, zaman boš, mamica,
Sinka čakala!

SLOVENSKIM SLAMNIKARJEM V RESEN IN NUVEN PREVDAREK.

Kakor posnemamo iz različnih krogov slammikarstva v New Yorku, se je sezija izdelovanja slammikov končala letos mnogo prej, kakor prejšnja leta. Nekatere tovarne so prenehale z obratovanjem že v maju in meseca junija se je izdelovanje moških slammikov popolnoma ustavilo. Od strani gospodarjev se je navajalo v to različne vzroke kakor n. pr. neprikladno vreme za trgovino, nezadovoljiva naročila itd., toda vse to je prazni izgovor. Zakaj? Poroča se nam namreč iz verodostojnih krogov, da je zveza tovarnarjev mnogokrat zborovala in slednjič zaključila, kako se naj delavcem vsiplje peska v oči. Kot že navedeno, se je po vseh tovarnah prenehalo obratovanje skoraj istočasno. Dočim se je prejšnjega leta obratovalo še pozno v juliju. Kaj je bil torej sklep tovarnarjev. Znižati delavcem zaslužek. Da je to gola resnica je dokazov dovolj. Mnogi tovarnarji so koncem julija ponovno pričeli s poslovanjem.

Poklicali so naše šivalke seveda "izbrane," na delo pod pretvezo naj delajo za nekoliko časa za samo dvajset odstotkov ceneje kot minulo sezijo. Žalibog, da se je med našimi Slovenkami našlo mnogo takih, ki rade delajo za vsako slepo ceno in tako obratuje danes par tovarn na račun delavske nezavednosti. Tako počenjaje bo imelo nepobitno posledico, da bo to znižanje postalo stalno, ako se nakana tovarnarjev ne prepreči pravočasno in sicer sedaj, ko so poskusi še v povojih.

Če ni bila nikdar poprej potreba, je ista danes toliko večja vsled česar bi iskreno želeli, da stopijo vsi, ki spadajo k slammikarski obrti v en krog, da prirede zborovanje. Vsi Slovenci in Slovenke brez razlike na njihova zasebno prepričanja ali osebnostne odnose med seboj naj se izrečejo na zborovanju za skupno delovanje. Vsi naj se organizirajo v eno skupino slammikarske obrti, zavedajoč se nepobitega dejstva, da so ravno slovenski delavci in delavke v slammikarski obrti v Greater New Yorku v pretežni večini ter od vseh tovarnarjev upoštevani in ako se združijo vsi v eno skupino bodo imeli odločilen glas v vsaki tozadavni tovarni.

Slovenska dvorana na 62 St. Marks Pl. je za to zborovanje odprta v sredo 13. avgusta zvečer. Pridite torej vsi!

brez razlike, da se o tej važni zadevi pogovorite skupno. SLOVENEKE, SLOVENCIL, ne pozabite pesnika ki veli: Kdor zaničuje se sam, podlaga je tujčevi peti. Časa je dovolj, a potreba pa taka kot nikdar poprej. Prilika tudi tako ugodna kot nikdar prej in mogoče nikdar pozneje ne bo.

HARRIOT ZMAGAL.

Nollet francoski vojni minister je zopet hotel resignirati.

London. — Min. preda. Herriot, je v soboto dne 9. t. m. nanagloma odpotoval v Pariz, da se posvetuje s predsednikom francoske republike Doumergom in njegovim kabinetom radi namernavane resignacije Gen. Nolleta, ki ne soglašajo s Herriotom glede izpraznitve ruhrskega ozemlja.

Vprašanje izpraznitve ruhrskega ozemlja po Francozih, je postalo tako važna konferenci, da so vse druge točke prišle za nekaj časa v ozadje.

Seja francoskega kabineta je trajala do 1:30 v nedeljo zjutraj. Herriot je dobil popolno oblast kabineta, da podpiše pogodbo, ki soglašajo s žljami Anglije in ameriškimi udeležniki mednarodne konference v Londonu. Premier Herriot se je na to takoj vrnil v London. Francosko ljudstvo je priredilo velike ovacije Herriotu na potu iz kolodvora v soboto večer kjer je bilo slišati klice: "Doli s Poincarjem" in "Živijo Herriot!"

— Buckeye Lake, O. — 500 črncev je plesalo v paviljonu nad jezerom, paviljon se pa podere in plesalci popadajo v vodo. Šest jih je bilo mrtvih, šest pa ranjenih.

JOLIETČANI POZOR!

Naznanjam rojakom in faramom fare sv. Jožefa, da imamo veliko zalogo knjig iz Knjigarne Edinost iz Chicago. Mašne knjige v slovenskem in angleškem jeziku in vsakovrstne nabožne in povestne knjige trdo in mehko vezane zelo po nizki ceni. Dobite me na mojem domu:

MARKO BLUTH,
512 — No. Broadway St.
JOLIET, ILL.

JAZ MARY ŠTALCER CLEVELAND, O.

sem rabila Wahčičovo Alpentinkuro za lase, ker so mi strašno odpadali tako, da bi bila vse zgubila, ako ne bi rabila Wahčičeve Alpentinkure, od katere so mi lasje takoj prenehali odpadati in dalje krasno in gosti rasti tako, da imam sedaj en jard in tri palce dolge lase, zakar se g. Wahčiču zelo zahvalim.

Imam pa še več drugih zdravil, katere bi morala imeti vsaka družina pri rokah v slučaju potrebe, kakor so moške, ženske in otročje. Za rane, opekline, kraste, grinte, bule, turrove, srbečo kožo, prahute na glavi, zoper sive lase, revmatizem, kostibol in trganje, kurja očesa, bradvice itd. Pišite takoj po cenik, ga pošljem zastonj.

JAKOB WAHČIČ

1434 — E. 92nd St. blizu
SUPERIOR AVENUE
CLEVELAND, OHIO.

Našim trgovcem

je dobro znana uljudna postržba naše banke. Ugodnosti, ki jih prejema od nas potom svojega čekovnega računa so mnogovrstne. Tudi vi ste lahko istih deležni i ako imate ULOŽEN DENAR NA ČEKOVNI RAČUN ter bi nas veselilo vam dati nadaljna pojasnila v ti zadevi. Mnoga naša društva plačujejo svoje izdatke s čeki izdelanimi na našo banko, istotako tudi K S.

K. Jednota, v svojo popolno zadovoljnost.

Kadar potujete, vzemite na pot naše potniške čeke, katere izmenjate lahko povsod kakor navadni papirnati denar. Vendar so bolj varni kot denar, ker je vsak ček registrovan z Vašim podpisom, ako bi ga slučajno izgubili.

Naš kapital in rezervni sklad v vsoti več kot \$740,000, je znak varnosti za vaš denar.

JOLIET NATIONAL BANK

CHICAGO AND CLINTON STS. — JOLIET, ILL.

Wm. Redmond, preds.

Chas. G. Pearce, kasir.

Joseph Dunda, pomož. kasir.

ROJAKI V FOREST CITY IN OKOLICI

Se priporočamo pri nakupu razne železnine in kuhinjsko pohištvo, pri nas dobite vsakovrstne barve in varniše in drugo orodje, ki se potrebuje pri barvanju, razne kotle in drugo posodo za kuho, vsakovrstno orodje za rokodelce. Imamo največjo zalogo te vrste v mestu. Prodajamo po najnižjih cenah, ki je mogoče. Delamo tudi vsakovrstno plumbersko in kleparsko delo.

Priporočamo se za obilen obisk.

BENJ. BICHHOLZER

Trgovec z vsakovrstno železnino

527 — Main Str.

Forest City, Pa.

"Šur Majk!"

KARKOLI SE DA TISKATI IN KARKOLI NAREDIJO KJE DRUGJE, TO NAREDIMO TUDI MI!" TO ŠO BESEDE NAŠIH TISKARJEV.

Naša Tiskarna

izdeluje tiskarska dela lično in točno. Že na stotine slovenskih in hrvatskih društev smo zadovoljili in zakaj ne bi še Vas?

Vsem cenjenim društvam se priporočamo, za vsakovrstne tiskovine, kot pisemski papir in kuverte z naslovi v vseh velikostih in različnih barvah.

Prav tako se priporočamo tudi posameznikom, trgovcem in obrtnikom, da se spomnijo nas, kadar potrebujejo kako tiskarsko delo.

Zmerno ceno, lično in točno narejeno delo jamčimo vsakomur!

TRGOVCI IN OBRITNIKI

ALI ŽE VESTE?

da ni businessa, če se ne oglašajo. Kako naj ljudje pridejo k vam, če ne vedo za Vas? Poslužite se v tem oziru lista

A. S. EDINOST

ki zahaja v vse slovenske naselbine v Ameriki. Vsak katoliški Slovenec ga čita in je nanj naročen.

Oglašanje v našem listu je uspešno. Poskusite in prepričajte se!

Enako se priporočamo tudi cenjenim društvom, da se ob priliki prireditve spomnijo na naš list in objavijo v njem svoj oglas, ki jim bo mnogo koristil.

Vsa naročila pošiljajte na:

TISKOVNO DRUŽBO EDINOST

1849 W. 22nd St.

Chicago, Ill.